





Vrsna žena

Biblijsko stajalište

REVIDIRANO IZDANJE

Martha Peace

Naslov izvornika: »The Excellent Wife: A Biblical Perspective«

The Excellent Wife: A Biblical Perspective
Revised Edition
Copyright 1995, 1999 © FOCUS PUBLISHING, INC.

Hrvatski nakladnik: Baptistička crkva Emanuel - Teološka biblijska akademija,
Rendićeva 23, 49000 Krapina

Copyright za Hrvatsku © 2007 Baptistička crkva Emanuel - Teološka biblijska
akademija, Rendićeva 23, 49000 Krapina

Sva prava pridržana. Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, reproducirati
ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički itd.) bez prethodnoga
pisanog dopuštenja hrvatskoga nakladnika.

Navodi biblijskih tekstova, ako nije drukčije navedeno, preuzeti su iz Biblije u
izdanju Kršćanske sadašnjosti, prijevod dr. Ljudevita Rupčića, Silvija Grubišića i
Filiberta Gassa, izdanje 1999. Ostali navodi biblijskih tekstova preuzeti su ili iz
Novoga zavjeta u izdanju Kršćanske sadašnjosti, prijevod Bonaventure Duda,
Jerka Fućka i Filiberta Gassa, izdanje 1990., (»D/F«), ili Svetoga pisma Staroga
i Novoga zavjeta u izdanju Gute Botschaft Verlags, prijevod Branko Djaković,
izdanje 2000., (»Djak.«), ili Biblije u izdanju Croatian/Bosnian Outreach Ministry;
prijevod Ivana Šarića, prvo izdanje; (»Šar.«), ili Novoga zavjeta u izdanju Biblijskog
društva pri Međunarodnom centru za život, prijevod Ruben Knežević, izdanje 2001.,
(»Knež.«).

Urednik | Walter J. Heaton
Prijevod | Miroslav Balint-Feudvarski
Lektura | Ivana Balint-Feudvarski
Naslovnica | Mario Kushner
Prijelom | Mario i Elizabeta Kushner
Tisak |
Tiskano:

*Ova knjiga posvećena je mojemu mužu
Sanfordu.*

PRIZNANJA UZ REVIDIRANO IZDANJE

Dr. George Zemek i dr. Dave Deuel (nekada profesori na poslijediplomskom programu The Master's Seminary, a trenutno pastori Grace Bible Church u Brandonu na Floridi) kritički su se osvrnuli na *Vrsnu ženu* i podijelili svoja zapažanja sa mnom. Također, dr. Zemek mi je osobno strpljivo objasnio neke odlomke. Njihove bilješke bile su mi izrazito korisne, a poslužile su kao osnova za mnoge promjene u novom izdanju. Nadalje, moj pastor John Crofts pomagao mi je pri unošenju promjena, kao i u razumijevanju kritičkih bilješki dr. Zemeka i dr. Deuela (neke su bile napisane na hebrejskom ili grčkom jeziku!).

Naposljetku, želim se zahvaliti Lynn Crofts koja je »lektorirala« revidirano izdanje te Barb Van Thommi iz tvrtke Focus Publishing koja je pažljivo unijela izmjene.

Priznanja

Vjerujem da mi je Bog dao želju da napišem ovu knjigu, a potom mi je pomagao preko drugih ljudi. Jedan od tih ljudi je i moj suprug Sanford. Prilično sam dugo pričala o pisanju ove knjige, a on mi je rekao da prestanem govoriti o tome, organiziram se i konačno je napišem! Budući da nije od mene tražio da sagriješim, morala sam to učiniti. Sanford mi nije samo rekao da je napišem, već mi je i pomogao u tome. On je moj »kompjuteraš« i moj tješitelj kada sam potištena. Voli me i od samoga je početka vjerovao da Bog želi da ustrajem u ovom procesu.

U našoj su crkvi ranije služila dva pastora kojima mnogo dugujem. Jedan od njih je Howard Dial koji me poučio Bibliji i njegovao ljubav koju mi je Bog dao prema njegovoj riječi. Drugi je Ed Sherwood. Uz Edovu sam pomoć upoznala Gospodina. Puno kasnije, kada sam razmišljala o pisanju ove knjige, Ed me toplo ohrabrio i ponudio svoju pomoć. Godinu dana sastajao se sa mnom svakoga tjedna i pomagao mi u organizaciji materijala, a u isto me vrijeme počeo učiti pisati. Zahvalna sam Gospodinu na vremenu koje smo Ed i ja proveli oblikujući *Vrsnu ženu*. Bili smo ushićeni kada smo poslali ponudu i ogledna poglavlja! Da nije bilo Eda, vjerojatno bih još uvijek samo pričala o tome da ću jednoga dana napisati knjigu.

Uz Howarda i Eda, Gospodin mi je dao Loua. Lou Priolo je ravnatelj Biblijskoga centra za savjetovanje u Atlanti (Atlanta Biblical Counseling Center). On me naučio biblijskomu savjetovanju i pružio mi priliku za rad. Ovaj je materijal u tolikoj mjeri dio onoga što me Lou naučio da ne znam gdje početi s odavanjem priznanja. Lou je marljivo uredio svaku riječ i trpio me tijekom tog procesa! Ne samo da mi je pomogao s knjigom, nego je imao nesaglediv utjecaj na moj kršćanski rast. Bit ću vječno zahvalna Gospodinu što je doveo Loua u moj život.

Stuart Scott je još jedan dragi prijatelj koji je sada dio moje obitelji. Naša kći Anna udala se za njegova brata Toma. Sada mi je smiješno kada pomislim koliko sam se bojala upoznati Stuarda jer sam mislila kako on članove svoje crkve jamačno ne savjetuje na

potpuno biblijski način. Koliko li sam bila u krivu! Stuart je uvelike doprinijeo ovoj knjizi svojim prijedlozima i velikodušnim dijeljenjem materijala i ideja.

Naša kći Anna bila je posebno svijetla točka tijekom čitava procesa. Ona je veselo uspijevala čitati i ispravljati poglavlja prije nego što sam ih slala nakladniku. Sve je to činila dok se brinula za svojega muža i troje vrlo male djece. Poput Eda, pomogla mi je da naučim pisati i ohrabrivala me. Ustrajala je u tome da ispravi svaku moju nejasno povezanu zamjenicu!

Naš prijatelj Mort Patterson nacrtao je sve ilustracije koje se nalaze u knjizi. Strpljivo mi je pomagao u osmišljavanju idejâ u trenucima kada sam bila potpuno prazna. Razgovori s njim bili su mi velik poticaj u daljnjemu pisanju, jer mi je pričao sa čim se sve njegova majka susrela kada je prije mnogo godina pisala kršćansku knjigu. Bio je pun entuzijazma u vezi projekta i uvijek zainteresiran za sljedeći korak.

John Crotts, naš novi pastor, uključio se blizu kraja. Sigurna sam kako nije imao pojma u što se upustio pristavši da pročita rukopis i unese svoje komentare! John je bio zagovaratelj konteksta, jasnoće i 'šire slike'. S blagošću mi je opetovano objašnjavao određene stvari. U samo nekoliko tjedana naučio me puno toga, te se radujem budućoj suradnji s njim pod njegovom pastorskom brigom.

Imamo mnogo drugih prijatelja koji su se zdušno zalagali za ovaj projekt, molili se za mene i puno me zadirkivali! Neki od njih su Maribeth Standring, Franklin i Jane Lawrence, Cindy Waddell, Cindy Carson, Mike Robinson i naša cijela crkvena obitelj. Sve ih volim i zahvaljujem Bogu za njih.

Bila bih nemarna kada ne bih spomenula divne ljude u izdavačkoj kući Focus Publishing. Don Winters i Stan Haley pružili su mi priliku. Don me čak zadirkivao zbog *južnjačkih izraza* u knjizi. Jan Haley i Barb Smith vjerno su radile na lekturi. Bili su puni entuzijazma u pogledu materijala i vidjeli su da postoji velika potreba za nečim takvim. Uživala sam radeći sa svima njima.

Također se želim zahvaliti Jayu Adamsu što je pročitao rukopis i iznio vrlo korisne komentare. Iznimno mi je drago što sam povezana s njim preko Nacionalnog udruženja noutetičkih savjetnika (National Association of Nouthetic Counselors). Njegova služba uvelike je unaprijedila moju.

Vrlo sam zahvalna Gospodinu za sve one koje mi je poslao da mi pomognu, pouče me i ohrabre. Osjećam se kao što se apostol Pavao sigurno osjećao kada je crkvi u Filipima napisao:

Zahvaljujem Bogu svome kad god vas se sjetim - svaki put u svakoj svojoj molitvi rado molim za vas sve - zbog vašeg udjela u širenju Radosne vijesti od prvoga dana do sada.

Filipljanima 1,3-5

Vrsna žena

Biblijsko stajalište

Prvi dio - Ženino razumijevanje

Temeljne istine koje vrsna žena treba znati

1. Vrsna žena - *Tko je može pronaći?* 17
2. Ženino razumijevanje Boga - *Božji zaštitnički autoritet* 27
3. Ženino razumijevanje grijeha - *Božja skrb* 37
4. Ženino razumijevanje odnosâ - *Božji obrazac* 47
5. Ženino razumijevanje braka - *Božja namjera* 55
6. Ženino razumijevanje njene uloge - *Božji savršeni plan* 71

Drugi dio - Ženina odgovornost

Vjerne obveze vrsne žene

7. Krist - *Ženino srce* 83
8. Dom - *Ženino područje* 97
9. Ljubav - *Ženin izbor* 107
10. Poštovanje - *Ženino iskazivanje poštovanja* 135
11. Intima - *Ženin odaziv* 149
12. Podložnost - *Ženina radost* 159

Treći dio - Ženina podložnost

Što vrsnu ženu čini ispunjenom

13. Biblijska podložnost - *Osnova za ženinu zaštitu* 169
14. Božja skrb - *Izvori ženine zaštite* 189
15. Proslaviti Krista - *Glavni čimbenik ženine motivacije* 211
16. Komunikacija - *Nadzor nad govorom* 223
17. Sukob - *Mir ženina duha* 231

Četvrti dio - Posebno zahtjevna područja za ženu

Problemi s grijehom

18. Ženina ljutnja - *Kako svladati nestrpljivost* 243
19. Ženin strah - *Kako svladati tjeskobu* 255
20. Ženina usamljenost - *Kako se nositi s nedostatkom prisnosti* 269
21. Ženina tuga - *Kako se boriti s tužnim mislima* 279

Uvod

Vrsna žena nastala je prije devet godina u početnom obliku dok sam poučavala Nedjeljnu školu za žene. Kasnije, kada sam počela savjetovati žene u Biblijskom centru za savjetovanje u Atlanti (Atlanta Biblical Counseling Center - ABCC), vidjela sam potrebu za domaćim radovima koji bi išli zajedno sa savjetničkim sastancima. Tako sam razvila radnu bilježnicu i seriju predavanja na kasetama, a sve pod nazivom *Vrsna žena*. Prije dvije godine, Lou Priolo (ravnatelj ABCC-a), Sanford Peace (moj suprug) i Ed Sherwood (naš prijatelj, a nekada i pastor) počeli su me poticati da taj materijal izdam u obliku knjige.

Knjigu sam napisala kako bi bila sveobuhvatan izvor za pastore, savjetnike, učitelje, misionare i kršćanke općenito, kako bi je osobno koristili ili poučili druge što to stvarno znači biti pobožna žena. Prvo poglavlje počinjem svojim svjedočanstvom jer je promjena koju je Bog prouzrokovao u meni na pozitivan način šokantna i mislim da svakome može pružiti nadu!

Od drugoga do šestog poglavlja govori se o temeljnim istinama o Bogu, grijehu i braku. Počevši od sedmoga poglavlja, žarište knjige sužava se na pojedine ženine odgovornosti prema Kristu, u njenom domu i prema njenome mužu (voljeti ga, poštovati ga i spolno mu se odazvati).

Poglavljja od trinaestog do petnaestog predstavljaju samo srce ove knjige, ženinu podložnost. Šesnaesto i sedamnaesto poglavlje pomažu ženi da pobijedi bilo kakve nebiblijske navike u komunikaciji ili u rješavanju mogućih sukoba. Posljednji dio govori o posebnim područjima zabrinutosti i specifičnim problemima s grijehom kao što su gnjev, strah, samoća i tuga.

Bez obzira je li žarište široko ili usko, svako je poglavlje dio cjelokupne slike postajanja ženom kakvu Bog želi, odnosno *Vrsnom ženom*.

Prvi dio



Ženino razumijevanje
Temeljne istine koje vrsna žena treba znati

Prvo poglavlje

Vrsna žena

Tko je može pronaći?

E

Žena kakva sam, bila, prije

»Podložna!? Ja da budem podložna žena?« Uz ljutit vrisak, uzela sam Bibliju i bacila je ravno u svojega dugogodišnjeg prijatelja. Ed i njegova žena Jackie tjednima su svjedočili mojemu suprugu Sanfordu i meni. Ed mi je upravo pokazao 1. Petrovu 3,5 gdje piše: »Jer tako su se nekoć kitile i svete žene koje su svoju nadu polagale u Boga. One su se pokoravale svojim muževima.« Nisu trebali dugo čekati na moj odgovor. Svašta sam u životu htjela biti, ali podložna nikako nisam.

Hvala Bogu, iako je sjećanje na to još uvijek živo, navedeni incident dogodio se prije više od petnaest godina. To je točna slika mojih ranih pogleda na podložnost. Ipak, ubrzo nakon toga postala sam kršćankom i podložila svoj život Gospodinu Isusu Kristu i svojem mužu. Alma, još jedna dobra prijateljica, jednom je, čuvši svjedočanstvo o mojem obraćenju, primijetila da je moje obraćenje bilo poput Kroćenja goropadnice! Bila je u pravu! No, dopustite mi da krenem od početka.

Budući da sam bila jedino dijete, moji su me roditelji voljeli i udovoljavali mi. Bila sam potpuno razmažena! U devetnaestoj godini udala sam se za svoju srednjoškolsku ljubav i zamislite koliko sam se šokirala kada sam otkrila da se svijet ipak ne okreće oko mene! Bila sam sebična, svojevoljna i lako razdražljiva. Gledajući unatrag, sada

su mi stvari jasnije. Da me Sanford nije volio dovoljno da »izdrži« sa mnom, naš bi se brak okončao već u prvoj fazi.

Pogrešno sam mislila da će me brak i djeca usrećiti. Jedno se vrijeme jesam umirila, ali sam ubrzo počela tragati za nečim drugim. Tako sam tražila sreću u društvenim organizacijama, naobrazbi, poslovima i zabavama. Sve bi me to nakratko zaokupilo, ali sam uvijek čeznula za nečim. Nikako nisam bila zadovoljna. Kako je vrijeme prolazilo, odlučila sam se predati karijeri. Bila sam sigurna da će to riješiti moj problem. Tako sam završila napredni stupanj u području zdravstvene njege i s vremenom počela poučavati zdravstvenu njegu na lokalnom fakultetu.

Zbilja sam uživala poučavajući zdravstvenu njegu, ali svojim sam trudom htjela ugoditi sebi i uspjeti u tom poslu. Uskoro mi se brak počeo raspadati. Postala sam raspaljena feministkinja koja je odlučila ostaviti svoj trag u svijetu i to na svoj način. Otprilike u vrijeme kada sam počela poučavati, počeli smo graditi kuću naših snova, žutu viktorijansku kuću na kat, s velikim trijemom sa tri strane. Kako je vrijeme prolazilo, saznali smo da je graditelj od nas krao velike svote novca. Ostala nam je nedovršena kuća i 15000 dolara duga. Od sve većeg pritiska pokušala sam pobjeći uz pomoć pića i zabave. Konačno sam zaključila da mi zapravo treba sloboda. Potajice sam počela kovati planove o napuštanju obitelji. Budući da je Sanford bio mnogo stabilnija osoba od mene, u mislima sam opravdavala želju da djecu ostavim s njim. Na moju sreću, Bog je imao drukčiji plan.

Bog se umiješao tako što je u moj život poslao troje ljudi. Jedna od njih sada je moja draga prijateljica Katrina s kojom sam dijelila ured na fakultetu. Imala sam osjećaj da sam okovana za apostola Pavla! Ismijavala sam njezinu kršćansku vjeru i vikala na nju kada bi mi pokušala govoriti o Gospodinu. Više je puta znala zbog mene otići kući u suzama. Upravo u vrijeme kada sam dijelila ured s Katrinom, Gospodin je poslao Eda i Jackie natrag u Atlantu. Obnovili smo naše prijateljstvo koje je počelo na fakultetu mnogo godina ranije. No, priznajem da sam se pitala kako će stvari ići, jer sam načula da su postali »religiozni«. Prilično religiozni! Između njih dvoje i Katrine, nisam mogla izbjeći razgovor o Bogu ili njegovoj riječi.

Osvjedočenje

Kako su se moji planovi o napuštanju obitelji razvijali, postajala sam sve neodlučnijom. Uskoro sam počela biti sasvim tjeskobna i dobivati ono što svijet naziva »napadajima panike«. Utapanjem emocionalne boli u alkoholu postala sam još depresivnijom i tjeskobnijom. Ed mi je stalno govorio da se molim i čitam Evanđelje po Ivanu. Konačno sam, iz očaja, poslušala njegov savjet. »Pucala sam po šavovima«, tako da sam mislila da mi je potrebna pomoć psihijatra. Međutim, nisam htjela ugovoriti sastanak, jer sam znala da će mi psihijatar prepisati lijekove koji bi me odvojili od mogega posla - predavanja zdravstvene njege. Sanford je inzistirao. U strahu da će me uskoro izvući iz kuće u luđačkoj košulji, konačno sam pristala otići, ali pod jednim uvjetom: Sanford mi najprije mora dopustiti da razgovaram s pastorom mjesne crkve. Oklijevao je, ali je na kraju pristao.

Ubrzo smo počeli odlaziti u mjesnu crkvu s našim prijateljima Jackie i Edom. Tijekom tog razdoblja, nastavila sam čitati Evanđelje po Ivanu. Većinu onoga što sam čitala već sam i prije znala i vjerovala; Isus je Bog, jedini Spasitelj i umro je na križu kako bi platio kaznu za moje grijehе. Još dok sam bila dijete naučili su me tim činjenicama, ali nisam zapravo osobno poznavala Boga. Premda sam to željela, nisam znala kako. Međutim, jedne noći dok je Sanford bio na poslu, a naša djeca Anna i David spavali, u krevetu sam čitala Ivana kao i mnogih večeri. Te večeri bilo je nekako drukčije.

Kada sam došla do Ivana 14, pročitala sam tada već vrlo poznate Isusove riječi: *»I što god zamolite u moje ime, učinit ću«* (Iv 14,13). Naglas sam rekla: *»To nije istina. Molila sam ga i molila da oduzme moju tjeskobu, da nam vrati novac koji nam je graditelj ukrao i da obnovi naš brak«*. Nije učinio ništa od toga! Međutim, sjetila sam se Edovih riječi: *»Nastavi čitati, Martha.«* Tako sam ponovno pročitala isti stih. No ovaj put pročitala sam cijeli stih: *»I što god zamolite u moje ime, učinit ću, da se proslavi Otac u Sinu«* (Iv 14,13). Odjednom sam shvatila. Sve moje molitve bile su egocentrične. Ništa od onoga što sam željela nije trebalo proslaviti Boga. Pognula sam glavu u podložnosti i primila Krista kao svojega

Spasitelja i Gospodina. Priznavanje mojih grijeha dugo je trajalo. Tada sam se molila: »Gospodine, sada znam da ti imaš moć oduzeti moje tjeskobe, ali ti odluči hoćeš li to učiniti ili ne. Želim da se proslaviš u mojemu životu!« Ugasila sam svjetlo i otišla spavati.

Sljedeće jutro, umjesto tjeskobe koja me je mjesecima obuzimala, probudila sam se s nevjerojatnim osjećajem Božjega mira. Ustala sam i otišla na drugu stranu sobe, zaustavila se na prekidaču za svjetlo i pomislila: »Moj život nikada više neće biti isti.« Konačno sam pronašla ono što sam tražila. Sada je Isus Krist, a ne više ja, bio Gospodar mogega života.

Kako se moj život promijenio

Moj život se dramatično promijenio zbog onoga što sam tijekom godina učila o tome što znači biti pobožna žena. Voljela bih da vam mogu reći da sam sada savršena žena. Naravno da nisam, ali Bog mi je dao duboku želju da postanem žena koja je njemu po volji. Premda ponekad padam vrlo nisko, on me oblikuje u tom smjeru. Ne samo da mi je dao duboku ljubav prema mome mužu, nego i žarku ljubav prema njegovoj riječi. Također, dao mi je želju da poučavam mlađe žene kako da budu vrsne žene opisane u Svetome pismu. Uz Božju milost, ova je knjiga moj »trud u ljubavi« za vas. Molim se da vam Bog dadne onu ljubav prema Kristu i njegovoj riječi, kao i onu želju da činite njegovu volju koju je dao meni.

Božja volja za svaku ženu

Božja volja za svaku kršćanku jest da njezina najvažnija služba bude služba mužu (Post 2,18). Osim ženina osobnog odnosa s Gospodinom Isusom Kristom, ništa drugo ne bi smjelo imati veće prvenstvo. Ženin muž bi trebao biti glavni korisnik njenog vremena i snage, a ne primatelj onoga što preostane na kraju dana. Bez obzira je li njezin muž vjeran kršćanin ili nevjernik, Bog želi da svaka kršćanka bude pobožna žena - vrsna žena. Ova je istina Bogu toliko važna da ju je jasno i u potpunosti objavio u svojoj Riječi,